

การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรต

Educational Administration in New Normal in Tatsapon Network Center School,
Trat Primary Educational Service Area

ธนบดี จันทะมา¹ และ ณฐาพัชร วรพงษ์พัชร²

Thanabodi Chanthama¹ and Ntapat Worapongpat²

¹คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

²ศูนย์ถ่ายทอดองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมชุมชน ผู้ประกอบการ การท่องเที่ยว และการศึกษา
สถาบันนวัตกรรมทางการศึกษา สมาคมส่งเสริมการศึกษาทางเลือก

¹Faculty of Education Bangkok Thonburi University, Thailand

²Center for Knowledge Transfer, Technology, Community Innovation, Entrepreneurship, Tourism and Education
Educational Innovation Institute Association for the Promotion of Alternative Education, Thailand

E-mail: dr.thiwat@gmail.com

Received May 25, 2023; Revised December 20, 2023; Accepted December 21, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรต 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรต จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่าง คือบุคลากรครูของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรต จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า มีความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า (1) การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการเปรียบเทียบการประเมินของบุคลากรครูต่อการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรต จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การบริหารจัดการศึกษา; ความปกติใหม่

Abstract

The objectives of this research were: (1) to study the educational administration in new normal in tatsapon network center school, Trat primary educational service area and (2) to compare the educational administration in new normal in tatsapon network center school, Trat primary educational service area classified by educational level and teaching experience. The sample group was teachers of private schools in tatsapon network center school, Trat primary educational service area, totaling 123 teachers. The research Instrument is a rating scale-type questionnaire. The reliability value is .83 The data were analyzed using percentage, mean, standard deviation. hypothesis testing using the critical t test (t – test)

The results of the research showed that (1) the educational administration in new normal in tatsapon network center school, Trat primary educational service area (2) the educational administration in new normal in tatsapon network center school, Trat primary educational service area classified by educational level and teaching experience, there was no statistically significant difference of .05.

Keywords: Educational Administration; New Normal

บทนำ

ความปกติใหม่ (New Normal) ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของ “โควิด – 19” อธิบายได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจนแพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมาก จนกลายเป็นความสูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิตรอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิถีการดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อ ควบคู่ไปกับการพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้างสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการปรับแนวคิด วิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตรเกิดการบ่ายเบนออกจากความคุ้นเคยอันเป็นปกติมาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขอนามัย การศึกษาเล่าเรียน การสื่อสารการทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิ่งใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปทำให้เกิดความคุ้นชิน และกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของผู้คนในสังคม (สุภาภรณ์ พรหมบุตร, 2563)

จากความผิดปกติแบบใหม่ที่ไม่เหมือนเดิม (New Abnormal) ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาทำให้สถานศึกษาต้องอยู่ให้รอด ต้องปรับตัวเพราะสถานการณ์วิกฤต Covid-19 เป็นบททดสอบของความจำเป็นครั้งใหญ่ในการบริหารจัดการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดใหม่ให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ที่เกิดขึ้น การจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ สถาบันการศึกษา ทุกระดับต้องปรับตัวในสถานการณ์

ปัจจุบัน และต้องเตรียมเพื่ออนาคต (เทียน ทองแก้ว, 2563, น.1) มีนักวิชาการทางการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนะแนวคิดในการบริหารจัดการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่ หรือ Design-Based New Normal ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 ไว้สำหรับเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำไปบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาของตน เช่น โรงเรียนควรมีการใช้หลักสูตรที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ที่ได้จากการพัฒนาอ้างอิงจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สามารถปรับปรุง พัฒนา เปลี่ยนแปลง โดยปรับลดตัวชี้วัด โครงสร้างรายวิชา เนื้อหา ให้เหมาะสมตามบริบท ตามสถานการณ์ความจำเป็น ทั้งสิ่งที่ควรรู้และสิ่งที่ต้องรู้หรือประยุกต์ใช้ตามเหตุการณ์วิถีการเรียนรู้ใหม่ของโรงเรียนอย่างชัดเจนและเอื้อต่อการปฏิบัติงานของคณะครูบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียน และควรส่งเสริมให้ครูมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง โดยนำความรู้ เทคนิคการสอน และนวัตกรรมที่ได้มาพัฒนาและปรับใช้พัฒนา สร้างสื่อ หรือ จัดรูปแบบทดลองใช้กับเพื่อนครู ทั้งในโรงเรียนและต่างโรงเรียนในสถานการณ์ที่ไม่ปกติ และพัฒนานวัตกรรมตามบริบทของท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ควรจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนโยบาย สภาพบริบทของชุมชนและท้องถิ่น โดยให้มีการพัฒนาความรู้และเทคนิคการจัดการเรียนการสอนที่มีหลากหลายรูปแบบ ไม่เน้นรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง มีการพัฒนาความรู้และเทคนิค การจัดการเรียนการสอนสามารถสอนได้ทั้งในและนอกเวลา ทำการได้ มีการบูรณาการระหว่างวิชาหลักและวิชาอื่นเมื่อมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยแล้ว ควรมีการแนะนำให้ผู้ปกครองได้เข้ามามีส่วนร่วมด้วย โดยให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงานให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา (รังสรรค์ พรหมมา และคณะ, 2563) ควรปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ผ่านการฝึก กอบรมครูให้ครูเปลี่ยนจากผู้สอน (Teacher) ไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ โดยมีแนวคิดที่สำคัญในการมุ่งเน้นการพัฒนาครู คือ เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้ (Transform Teachers to New Normal in Education) และควรปรับทักษะของครูเพื่อสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคต เป็นการฝึกฝนสอนหนังสือผ่านจอโทรทัศน์หรือจอกล่องคอมพิวเตอร์ คุณครูจะต้องสามารถเข้าไปพูดคุยผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลกปัจจุบันเพื่อรับรู้ปัญหาต่างๆ ความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก ๆ เป็นการสอน เป็นการรับข้อมูล เป็นการเพิ่มเติมความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเด็กนักเรียน (ชูกิจ ลิมปิจำนงค์, 2563) ครูและผู้ปกครองต้องปรับบทบาทมาเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ มากกว่าเป็นผู้สอน การเรียนการสอนจะมีลักษณะการผสมผสานหลากหลายวิธี (Blended Learning) ตามความต้องการของผู้เรียนและสังคม ที่เคลื่อนไหวตลอดเวลา ความสามารถในการยืดหยุ่น และเปลี่ยนแปลง (Resilience and Flexibility) ของครูจึงมีความท้าทาย นโยบายของสถานศึกษาจึงเป็นกรอบสนับสนุนการจัดการศึกษาที่ให้แนวปฏิบัติที่ชัดเจน รวมทั้งการวัดผลเพื่อเน้นพัฒนาการ (Formative Evaluation) ที่นำระบบเทคโนโลยีมาใช้ เมื่อประเมินออกมาแล้ว วิเคราะห์ได้ว่า บกพร่องเรื่องใดจะศึกษาเพิ่มได้จากเอกสารอะไร หรือสื่ออะไร ในประเด็นอะไร เป็นต้น (เทียน ทองแก้ว, 2563)

ศูนย์เครือข่ายทรศพล ตามประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัตนาธิเบศร์ ได้ร่วมกันหาวิธีการในการบริหารจัดการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการที่สำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาภายใต้ความปกติใหม่ (New Normal) โดยก่อนเปิดเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565

คณะกรรมการศูนย์เครือข่ายทรศพล ร่วมกับบุคลากรครูได้ศึกษาและรวบรวมแนวคิดที่น่าสนใจในการปรับกระบวนการบริหารจัดการศึกษาจากองค์กรการศึกษา และนักการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำแนวคิดในการบริหารจัดการศึกษามาพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษาของตน รองรับความปกติใหม่ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประเมินผล เมื่อสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล ได้ดำเนินการบริหารจัดการศึกษาด้วยความปกติใหม่ ในภาคเรียนที่ 1/2565 นี้มาเกือบจะสิ้นสุดภาคเรียน ผู้วิจัยซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนคลองขวางซึ่งเป็นหนึ่งในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายทรศพล มีความประสงค์ที่จะศึกษาการบริหารจัดการศึกษาด้วยความปกติใหม่ ในสถานศึกษาของศูนย์เครือข่ายทรศพล ใน 4 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประเมินผล โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นบุคลากรครู ทำการประเมินการบริหารจัดการศึกษาด้วยความปกติใหม่ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดว่ามีการปฏิบัติอย่างไร เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับใช้เป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการศึกษาขึ้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตามวิถี New Normal ให้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศึกษาด้วยความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการศึกษาด้วยความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน

การทบทวนวรรณกรรม

ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์เครือข่ายทรศพล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ได้ประกาศการจัดตั้งศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา พ.ศ. 2563 ขึ้น เมื่อวันที่ 20 มกราคม 2563 โดยศูนย์เครือข่ายทรศพล เป็น 1 ใน 11 ศูนย์เครือข่าย มีโรงเรียนรวมกัน จำนวน 11 แห่ง ตามประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา พ.ศ. 2563 ลงวันที่ 24 มกราคม 2563 และมีโครงสร้างอำนาจหน้าที่โดยสรุป ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2563)

ข้อที่ 5 ศูนย์เครือข่ายเป็นกลไกในการประสานงาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาวิชาการ การสื่อสาร ระดมสรรพกำลังทรัพยากร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

ข้อที่ 9 คณะกรรมการศูนย์เครือข่าย ประกอบด้วย

1) ผู้บริหารสถานศึกษาทุกสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่ายเป็นกรรมการศูนย์เครือข่ายโดยตำแหน่ง

2) ครูผู้สอนที่ได้รับสรรหา และเลือกจากครูภายในศูนย์เครือข่ายจำนวนกึ่งหนึ่งของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่าย เป็นกรรมการศูนย์เครือข่าย ถ้ามีเศษให้เพิ่มได้อีกหนึ่งคน กรรมการที่ได้รับการสรรหา และเลือกจากครูผู้สอน จะมีในสถานศึกษาเดียวกันเกินกว่าหนึ่งคนไม่ได้ให้คณะกรรมการศูนย์เครือข่ายเลือกกรรมการโดยตำแหน่งคนหนึ่งเป็นประธาน และเลือกกรรมการศูนย์เครือข่ายที่เหลืออีกคนหนึ่งเป็นรองประธาน

ข้อที่ 16 คณะกรรมการศูนย์เครือข่าย มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

1) พิจารณากำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่ายให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น

2) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่าย

3) ให้ข้อเสนอแนะในการจัดตั้ง บริหาร ยุบรวม ปรับปรุงและเลิกสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่าย

4) ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การจัด และการพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่าย

5) เสนอแนะการบริหารงานบุคคลภายในศูนย์เครือข่าย เพื่อให้การบริหารศูนย์เครือข่ายเกิดประสิทธิภาพ

6) กำหนดแนวทางในการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่าย

7) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่าย

8) ประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปีของสถานศึกษาภายในศูนย์เครือข่าย เสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

9) คัดเลือกที่ปรึกษาตามที่เห็นสมควร

10) แต่งตั้งคณะทำงาน หรือคณะอนุกรรมการ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการทำงานของคณะกรรมการศูนย์เครือข่าย

11) จัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายให้ครบถ้วนถูกต้องและเป็นปัจจุบัน พร้อมนำไปใช้ประโยชน์ในศูนย์เครือข่ายให้ถูกต้อง

12) ยกระดับคุณภาพการศึกษา การร่วมมือในการวัดผลประเมินผลนักเรียนทั้งระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และหรือระดับชาติ

13) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดมอบหมาย (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2563)

การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่

มีองค์กรทางการศึกษา และนักวิชาการได้เสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ภายใต้สถานการณ์ Covid-19 ไว้ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564 ในทุกระดับชั้นและทุกประเภทในหลากหลายรูปแบบเพื่อให้สถานศึกษาสามารถปรับให้เหมาะสมกับบริบทและความพร้อมของโรงเรียน ด้วยวิธีการสอนใน 5 รูปแบบ

- 1) การจัดการเรียนการสอนแบบปกติที่โรงเรียน (ON-SITE) เรียนกับครูในห้องเรียน เน้นปฏิสัมพันธ์
- 2) การเรียนการสอน (ON-AIR) ผ่านระบบดาวเทียม KU-BAND (จานทิป) ช่อง 186-200 ระบบเคเบิลทีวี (Cable TV) และ IPTV
- 3) การเรียนการสอนผ่านอินเทอร์เน็ต (ONLINE) ผ่านทางระบบ Video Conference และระบบอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน ตามที่ สพฐ. จัดเตรียมให้
- 4) การเรียนการสอนแบบ ON-DEMAND ผ่านทางเว็บไซต์ DLTV (www.dltv.ac.th) ช่อง You tube (DLTV Channel 1-15) และแอปพลิเคชัน DLTV บนสมาร์ตโฟนหรือแท็บเล็ต
- 5) การเรียนการสอนแบบ ON- HAND

รวมถึงการวางแผนการจัดกลุ่มนักเรียนสำหรับจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบผสมผสาน (Blended Learning) ทั้งรูปแบบ On-Site และรูปแบบการเรียนการสอนทางไกล (Distance Learning) อื่น ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564)

กุลธิดา หุ่นคาโน ได้นำเสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน Blended Learning ในวิถี New Normal ไว้ว่า Blended Learning เป็นรูปแบบการสอนแบบใหม่อีกรูปแบบหนึ่งภายใต้กระแสแห่งพัฒนาการด้านเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ เป็นรูปแบบของการบูรณาการปรับใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์กับการเรียนการสอนแบบปกติ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ก้าวไกลเกิดทั้งประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพทางการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้เรียกว่า “การเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)” เป็นนวัตกรรมการศึกษาที่ผสมผสานโมดูล (Module) การเรียนการสอนหลายรูปแบบเข้าด้วยกัน เป็นลักษณะของการผสมผสานการเรียนทางไกล (Distance Learning) ผ่านระบบเครือข่าย Online ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to Face) ทำให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการนั่งฟังการบรรยายในชั้นเรียนปกติ ทั้งนี้ จะให้ความสำคัญกับการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมและถูกต้องตามจุดประสงค์การเรียนรู้ในลักษณะต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพการเรียนการสอน โดยได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้สามารถเรียนรู้ได้ลึกซึ้ง มากขึ้นจากการลงมือปฏิบัติและการได้ร่วมทีมเรียนรู้ ทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพพร้อมเผชิญปัญหาและสามารถเลือกวิธีแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคตต่อไป (กุลธิดา หุ่นคาโน, 2564)

วิชัย วงษ์ใหญ่ และ มารุต พัฒนา ได้เสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนรู้และปรับตัวของครูผู้สอนใน New normal ไว้ดังนี้

1) ออกแบบการเรียนรู้ให้หลากหลายและตอบสนองธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล ทั้งการเรียนรู้ แบบ Face to Face และการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อเปิดพื้นที่ของการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนให้ได้มากที่สุด

2) พัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีลักษณะ เป็น Active learning ที่ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติ กิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายมากกว่าการนั่งฟังการบรรยายเท่านั้น

3) พัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้แบบผสมผสาน หรือ Hybrid learning ที่มี Platform การเรียนรู้ที่หลากหลายทั้ง Platform แบบ Face to Face และ Platform ออนไลน์

4) พัฒนาทักษะการออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้แล้วนำไปสู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม เพราะเป็นปัจจัยชี้ขาดการดำเนินงานในอนาคตของผู้เรียน

5) พัฒนาทักษะการใช้พลังคำถามที่กระตุ้นการคิดขั้นสูง โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์และ การคิดสร้างสรรค์ ทั้งในรูปแบบ Face to Face และการใช้พลังคำถามออนไลน์

6) พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีเนื้อหาสาระ เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน เพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึกได้ดีกว่าเนื้อหาสาระแบบทั่วไป ที่ไม่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน

7) ออกแบบระบบการดูแลช่วยเหลือทางการเรียนรู้ สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการที่หลากหลายสามารถตอบสนอง ผู้เรียนได้อย่างรวดเร็ว

8) พัฒนาทักษะการโค้ชเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้เรียน ทั้งการโค้ชแบบ Face to Face และการโค้ชผ่านการเรียนรู้ แบบออนไลน์เพราะการโค้ชจะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนได้พัฒนา ทักษะการเรียนรู้และทักษะการคิดขั้นสูง

9) พัฒนาทักษะการวัดและประเมินผลที่เสริมพลัง ตามสภาพจริง เพราะผู้เรียนจะได้รับประโยชน์จากการประเมิน ตามสภาพจริง มากกว่าการทำแบบทดสอบชนิดต่าง ๆ ทำแบบเรียน

10) พัฒนาทักษะการให้ข้อมูลย้อนกลับอย่างสร้างสรรค์ (Creative feedback) เพราะจะช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง และแรงปรารถนา (Passion) ในการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งเป็น New normal ของการเรียนรู้ในอนาคต

11) น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบด้วย ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตนพร้อมทั้งการมีคุณธรรมจริยธรรม และความรู้เชิงวิชาการที่ถูกต้องไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนรู้ แบบ Face to Face หรือการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2563)

ชูกิจ ลิ้มปิจำนงค์ ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้นำเสนอรูปแบบการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับความปกติใหม่ (New Normal) โดยเสนอแนวคิดในการปรับบทบาทครูและการพัฒนาครู ดังนี้

1) ปรับรูปแบบดั้งเดิมจากผู้สอน (Teacher) ไปเป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ หรือ Learning Facilitator โดยเชื่อว่าค่านั่งของการศึกษาไทย คือ การมีครูคุณภาพจำนวนมากที่มีความสามารถในการเป็น Facilitator มีความสามารถในการเชื่อมโยงหลักสูตร วิธีการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อการพัฒนา

2) ปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรมครูให้ครูเปลี่ยนจากผู้สอน (Teacher) ไปเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ โดยมีแนวคิดที่สำคัญในการมุ่งเน้นการพัฒนาครู คือ

(1) เปลี่ยนจากครูแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริงได้ (Transform Teachers to New Normal in Education)

(2) แพลตฟอร์มสนับสนุนเพื่อการพัฒนาครูอย่างยั่งยืน (Supporting Platform for New Normal Teachers) ทั้งแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการที่เป็น National Online Platform อาทิ ระบบพี่เลี้ยง และการกำกับ Mentoring & Supervising แพลตฟอร์มการให้คำปรึกษา Online STEM Education สำหรับบุคลากรทางการศึกษาและผู้ปกครอง การพัฒนาครูเพื่อขยายวิธีการเรียนแบบ STEM Education จะทำให้เด็กมีความเข้าใจ ทำให้เด็กคิด วิเคราะห์เป็น เมื่อเด็กเรียนระดับมหาวิทยาลัย จะสามารถนำความรู้ด้านการคิด วิเคราะห์ มาประกอบการเรียนได้

(3) ปรับทักษะของครูเพื่อเอาเทคโนโลยีมาใช้ในปัจจุบันและในอนาคตเป็นการฝึกฝนสอนหนังสือผ่านจอโทรทัศน์หรือจอกล้องคอมพิวเตอร์ ครูจะต้องสามารถเข้าไปพูดคุยผ่านแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโลกปัจจุบันเพื่อรับรู้ปัญหาต่างๆ ความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก ๆ เป็นการสอน เป็นการรับข้อมูล เป็นการเพิ่มเติมความรู้ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเด็กนักเรียน (ชูกิจ ลิ้มปิจำนงค์, 2563)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาความปกติใหม่ ภายใต้สถานการณ์วิกฤต Covid-19 ขององค์กรทางการศึกษา และนักวิชาการดังที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ มีแนวทางสำหรับการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ควรมีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานตามแนวคิดตามกระบวนการบริหารแบบ PIE MODEL ได้แก่

1.1 การวางแผน (Planning) เป็นการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสมกับความปกติใหม่

1.2 การนำแผนไปปฏิบัติ (implementing) เป็นการดำเนินงานด้านการพัฒนาครู และด้านการจัดการเรียนรู้

1.3 การประเมินผล (Evaluating) เป็นการตรวจสอบดูว่ามีการปฏิบัติหรือดูว่ามีการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษารับความปกติใหม่ หรือไม่ อย่างไร ตรวจสอบดูว่าผลการพัฒนาครู

และการดำเนินการจัดการเรียนรู้รับความปกติใหม่ เป็นอย่างไร และพิจารณาปัญหาและอุปสรรคที่ต้องแก้ไขปรับปรุง แล้วดำเนินการแก้ไขปรับปรุง และรายงานผลการดำเนินงาน เพื่อให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. แนวทางการดำเนินการในด้านต่าง ๆ ได้แก่

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาแต่ละพื้นที่ควรไปดำเนินการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในประเด็นสำคัญ ๆ ตามความเหมาะสม เช่น

2.1.1 เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนรายบุคคล

2.1.2 เน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

2.1.3 เน้นการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้งานเป็น แก้ปัญหาชีวิตได้จริง

2.1.4 เน้นให้ผู้เรียนรู้เท่าทัน ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง

2.1.5 เน้นให้ผู้เรียนจัดระบบและกระบวนการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

2.1.6 เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะอาศัยอยู่ร่วมกันกับชุมชนอื่น ๆ ในโลกอย่างสันติ

2.1.7 เน้นให้ผู้เรียนฉลาดรู้ด้านวิทยาศาสตร์ เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริงและองค์ความรู้ต่าง ๆ

2.1.8 เน้นให้ผู้เรียนแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ไม่ตื่นตระหนกในการเผชิญหน้ากับปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

2.1.9 เน้นความรู้ที่ใช้แก้ปัญหาเวลานั้น ๆ ที่เป็นความรู้ใหม่

2.1.10 เน้นให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขสถานการณ์เวลาพบเหตุการณ์ไม่คาดฝัน

2.1.11 เน้นทักษะการใช้ชีวิตแบบรู้รอบด้าน ทำอะไรหลายอย่างเองได้โดยไม่พึ่งพาคนอื่น

2.1.12 เน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการมีความเห็นอกเห็นใจ การทำงานร่วมกับคนอื่น เข้าใจโลกได้หลากหลายมิติ

2.1.13 เน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รู้วิถีจัดการอารมณ์และความเครียดเมื่อพบปัญหา และภาวะวิกฤต

2.1.14 เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการคิดขั้นสูงอย่างมีคุณธรรม มีความสามารถในการนำและกำกับการเรียนรู้ของตนเองอย่างมีเป้าหมาย

2.1.15 เน้นให้ผู้เรียนสื่อสารอย่างฉลาดรู้ สร้างสรรค์ มีพลัง ด้วยความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

2.1.16 เน้นให้ผู้เรียนมีความเป็นผู้ประกอบการ ภาวะผู้นำ จัดการความขัดแย้งภายในสถานการณ์ที่มีความซับซ้อน

2.1.17 เน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติตนอย่างมีความรับผิดชอบ มีคุณธรรมจริยธรรมในฐานะพลเมืองไทยและพลโลก

2.1.18 เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของโลกและจักรวาล เข้าถึงและรู้เท่าทันวิทยาการ เทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน

2.1.19 มีการปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนทุกกลุ่มสาระโดยบูรณาการเวลาเรียนข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2.2 ด้านการพัฒนาครู ควรดำเนินการพัฒนาครูในประเด็นสำคัญ ๆ ได้แก่

2.2.1 มีการพัฒนาครูจากผู้สอน เป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้

2.2.2 มีการพัฒนาครูจากแบบเดิมเป็นครูที่สอนครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริง

2.2.3 มีการพัฒนาทักษะการใช้ดิจิทัลให้เกิดแก่ครู เพื่อใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.3 มีการเปิดโอกาสให้ครูได้หาความรู้ใหม่ อบรมพัฒนาตนเองได้จากหลากหลายช่องทาง

2.2.4 มีการส่งเสริมให้ครูมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง สามารถสร้างนวัตกรรมตามบริบทของท้องถิ่น

2.2.5 มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ เทคนิคการสอน และนวัตกรรมที่ได้ มาพัฒนาและปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์

2.2.6 มีการพัฒนาครูให้เห็นคุณค่าในวิชาชีพครู สามารถช่วยเหลือกันเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่รู้

2.2.7 มีการปรับทัศนคติครูให้เปิดกว้างกับความหลากหลายทางความคิดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นมากี่เข้าถึงโลกดิจิทัล

2.2.8 มีการสนับสนุนการเรียนรู้ของครูโดยที่ไม่ไปผูกกับตัวชี้วัดมาก แต่ให้อิสระแก่ครูในหน้าที่งานของตัวเอง

2.2.9 มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติของครูคือ ไม่ใช้การบอกหรือการสอนตัวความรู้ แต่จะต้องสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เรียนเกิดความใคร่รู้ได้ด้วยตัวเอง แล้วไปแสวงหาความรู้นั้น เพราะในบริบทของเด็กเมืองที่อินเทอร์เน็ตเข้าถึงชุดความรู้ในโลกออนไลน์มีมากมายมหาศาล

2.2.10 มีการพัฒนาครูใช้เทคโนโลยีง่าย ๆ ที่ผู้ปกครองและนักเรียนทุกคนใช้อยู่แล้วในชีวิตประจำวันคือ แอปพลิเคชัน Line ในการจัดการเรียนรู้

2.2.11 มีการเปลี่ยนบทบาทครูจากการบรรยายมาเป็นผู้นำประเด็นการถกเถียงและวิเคราะห์ หรือจัดกิจกรรมกลุ่ม ดูแลเด็กแต่ละคนที่มีความต้องการแตกต่างกัน

2.3 ด้านการจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ของแต่ละสถานศึกษา ควรดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับแต่ละสถานศึกษา แต่ละพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคที่แตกต่างกัน โดยเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษานำไปต่อยอดการจัดการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

2.3.1 การจัดการเรียนรู้แบบปกติ (On-site) โดยสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกัน และควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของกระทรวงศึกษาธิการ และประสานกับคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดอย่างใกล้ชิดโดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้ 1) มาเรียนทุกระดับชั้น 2) แบ่งกลุ่ม 2 กลุ่ม สลับเวลามาเรียน โดยแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่มในระดับชั้นเรียน หรือรายห้องเรียนตามดุลยพินิจของโรงเรียน โดยสลับเวลาเรียน ในรอบเช้าและรอบบ่าย โรงเรียนอาจจัดการเรียนทางไกลเสริมในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งตามความเหมาะสม 3) เมื่อตรวจพบนักเรียนกลุ่มเสี่ยงให้นักเรียนกลุ่มเสี่ยงหยุดเรียนแล้วสถานศึกษาจัดการเรียนรู้ให้ทาง On-demand, On-line, On-hand ให้ตามความเหมาะสม 4) รูปแบบอื่น ๆ ตามบริบทของโรงเรียน

2.3.2 จัดการเรียนรู้แบบ On-air จัดการเรียนรู้ผ่านระบบโทรทัศน์ใช้สัญญาณดาวเทียม KU Band ระบบเคเบิลทีวี (Cable TV) ระบบ Application TV และระบบ IPTV ซึ่งเป็นช่องทางในการเผยแพร่การเรียนรู้ DLTV ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ในระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา

2.3.3 จัดการเรียนรู้แบบ On-demand การจัดการเรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ หรือเรียนผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น

2.3.4 จัดการเรียนรู้แบบ On-line การจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในลักษณะการสื่อสารสองทาง ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบถ่ายทอดสด (LIVE) ระหว่างครูและนักเรียน ทั้งนี้ นักเรียนจะต้องมีความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น Google Meet, Zoom Meeting, Line, Facebook เป็นต้น

2.3.5 จัดการเรียนรู้แบบ On-hand การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่ไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์สำหรับการเรียนทางไกลในรูปแบบอื่น โดยการนำหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน สื่ออื่น ๆ ไปให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่บ้าน ภายใต้ความดูแลช่วยเหลือของผู้ปกครอง

2.3.6 จัดการเรียนรู้แบบ Home School การจัดการเรียนรู้โดยเปิดโอกาสแก่ผู้ปกครองที่ต้องการจัดการเรียนขั้นพื้นฐานให้กับลูกด้วยตัวเองที่บ้าน ตามมาตรา 12 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งครอบครัว พ่อแม่หรือผู้ดูแล สามารถจัดการการศึกษาพื้นฐานให้แก่เด็กเองโดยที่ไม่ต้องเข้าเรียนในโรงเรียนของรัฐ หรือเอกชน ซึ่งในเบื้องต้นอาจใช้รูปแบบการจัดการเรียนโดยมีข้อตกลงร่วมกับทางโรงเรียน โดยที่การจัดหลักสูตรการสอนจะเป็นหน้าที่ของผู้ปกครอง ในส่วนของการประเมินผลนั้น ผู้ปกครองจะร่วมประเมินกับทางโรงเรียน ทางโรงเรียนจะมีการออกไปรับรองสนับสนุนสื่อการเรียน การใช้สถานที่ในการทำกิจกรรม หรือให้เด็กโฮมสคูลเข้าร่วมกิจกรรมกับนักเรียนในโรงเรียนในบางกิจกรรม เช่น ทัศนศึกษา เป็นต้น

2.3.7 จัดการเรียนรู้แบบ Blended Learning เป็นการจัดการเรียนรู้หลายรูปแบบเข้าด้วยกัน มีลักษณะของการผสมผสานการเรียนทางไกล (Distance Learning) ผ่านระบบเครือข่าย Online ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า (Face to Face) โดยนำเสนอเนื้อหาส่วนใหญ่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เช่น

การสนทนาออนไลน์และยังคงมีส่วนที่ให้นักเรียนและผู้สอนพบปะกัน โดยมีสัดส่วนในการนำเสนอเนื้อหาผ่านระบบออนไลน์อยู่ระหว่างร้อยละ 30–70 ของเนื้อหาการเรียนทั้งหมด

2.3.8 พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีเนื้อหาสาระ เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียนเพราะจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงลึกได้ดีกว่าเนื้อหาสาระแบบทั่ว ๆ ไปที่ไม่สอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน

2.3.9 ใช้นวัตกรรมด้านการศึกษาที่ตอบสนองต่อสถานการณ์วิกฤตใหม่ที่เกิดจากความร่วมมือของครู ครอบครัวผู้เรียนและชุมชน

2.3.10 ฝึกการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนผ่านการทำกิจกรรม หรือปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคม สิ่งหนึ่งที่สังคมอยากเห็นในตัวเด็ก คือการที่เขาเข้าใจว่าตัวเองมีผลกระทบต่อโลกและสังคม เห็นความเชื่อมโยงในโลกใบนี้ ไม่ใช่การเรียนที่แยกส่วนตัวเองออกจากชุมชนหรือสังคมโลก

2.3.11 ใช้กระบวนการเรียนแบบ Active Learning กระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติ ที่หลากหลายรูปแบบ บนแพลตฟอร์มออนไลน์

2.3.12 ใช้บทเรียนจากวิดีโอการสอนและศึกษา คิด วิเคราะห์ด้วยตนเองจากที่บ้านก่อนมาทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ๆ ในห้องเรียน เพราะเด็กสามารถเข้าถึงข้อมูลล่วงหน้าได้ แล้วใช้เวลาหนึ่งชั่วโมงในห้องเรียนสำหรับพัฒนาทักษะแทน

2.3.13 พัฒนาและแจกจ่ายสื่อการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ที่เปิดให้ครูและนักเรียนเข้าใช้ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

2.3.14 ใช้เทคโนโลยีมาทำสิ่งที่การเรียนการสอนในห้องเรียนไม่สามารถทำได้ คือ แนวคิดการเรียนรู้แบบเฉพาะบุคคล (personalized learning) เมื่อผู้เรียนแต่ละคนมีระดับการพัฒนาและทักษะแตกต่างกัน เทคโนโลยีสามารถปรับประสบการณ์การเรียนรู้ให้ตรงกับความต้องการของแต่ละคนได้ ทั้งลำดับของเนื้อหา ความยากของเนื้อหาและคำถาม วิธีการสอนที่แตกต่างกันไป ทำให้เด็กแต่ละคนมีการพัฒนาการเรียนรู้ที่ดีขึ้น เข้าสู่เป้าหมายได้รวดเร็วขึ้น

2.3.15 น้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ด้วยความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

2.4 ด้านการประเมินผล สถานศึกษาแต่ละแห่งควรดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผล ได้แก่

2.4.1 ตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2.4.2 จัดประชุมชี้แจงถึงกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์วิธีการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับการจัดการศึกษารับความปกติใหม่ที่กำหนดขึ้น

2.4.3 มีการสร้างข้อตกลงที่หลากหลาย ทั้งบริบทที่ต่างกันในการวัดผลและประเมินผลนักเรียน จัดแบ่งจำแนกตามพัฒนาการและความสามารถของนักเรียนให้ได้มากที่สุด

2.4.4 หลังวิกฤตโควิด 19 การวัดผลและประเมินผลไม่ยึดติดกับแนวทางปฏิบัติเดิม สามารถกลับมาใช้วิธีเดิมได้หากเหตุการณ์ปกติ

2.4.5 นำข้อมูลการวัดผลการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ มาสรุปผลการวัดผลและประเมินผลร่วมกับของครู

2.4.6 ใช้การวัดผลเพื่อเน้นพัฒนาการ (Formative Evaluation) โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาปรับใช้ เมื่อประเมินออกมาแล้ววิเคราะห์ให้ได้ว่า บกพร่องเรื่องใดจะศึกษาเพิ่มได้จากเอกสารอะไร หรือสื่ออะไร ในประเด็นอะไร เป็นต้น

2.4.7 ดำเนินการวัดผลและประเมินผล ควรนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอตลอดเวลา และควรเปิดรับคำแนะนำจากทั้งผู้บริหารสถานศึกษา และจากหน่วยงานต้นสังกัดเพื่อขอรับข้อเสนอแนะ และนำมาปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2.4.8 ในการเรียนแบบ On-line มีการประเมินจากผู้ปกครองที่มีส่วนร่วม โดยทำการส่งรูปภาพ ข้อความ ผ่าน สื่อกลุ่มไลน์ โดยใช้วิธีที่เหมาะสม ทั้งกลุ่มที่สามารถใช้เทคโนโลยีได้ และกลุ่มที่ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีหรือสื่อออนไลน์ได้ เพื่อนำมาการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.4.9 มีกระบวนการวัดผลและประเมินผลแบบออนไลน์ โดยผ่านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ท้าทายใหม่ของวงการการศึกษาของไทย ทำให้ผู้สอนและผู้เรียนต้องมีการปรับตัวให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงนี้

2.4.10 มีการส่งเสริมให้ครูมีความรับผิดชอบต่อการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เป็นการประเมินของบุคลากรครูต่อการบริหารจัดการศึกษา รับความปกติใหม่ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ โดยนำเสนอข้อมูลแบบสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research)

กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากรครูของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ จำนวน 123 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที (t – test)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการประเมินของบุคลากรต่อการดำเนินงานบริหารจัดการสถานศึกษารับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม และรายด้าน

การบริหารจัดการสถานศึกษารับความปกติใหม่ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับ
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.83	.13	มากที่สุด	3
2. ด้านการพัฒนาครู	4.96	.07	มากที่สุด	1
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.59	.09	มากที่สุด	4
4. ด้านการประเมินผล	4.93	.13	มากที่สุด	2
รวม	4.83	.06	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.2 แสดงว่า การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด มีการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = .06) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการพัฒนาครู มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.96$, S.D. = .07) รองลงมาคือ ด้านการประเมินผล มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.93$, S.D. = .13) และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = .13) และด้านการจัดการเรียนรู้ มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .09) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 การเปรียบเทียบผลการประเมินของบุคลากรต่อการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา และตามประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการประเมินของบุคลากรครูต่อการบริหารจัดการศึกษา
 รับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

การบริหารจัดการสถานศึกษา รับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาใน ศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด	ระดับ การศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	ปริญญาตรี	73	4.80	0.13	- 3.202	.002
	สูงกว่าปริญญาตรี	50	4.88	0.11		
2. ด้านการพัฒนาครู	ปริญญาตรี	73	4.96	0.06	- .468	.640
	สูงกว่าปริญญาตรี	50	4.96	0.08		
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	ปริญญาตรี	73	4.57	0.09	- 2.660	.009
	สูงกว่าปริญญาตรี	50	4.62	0.10		
4. ด้านการประเมินผล	ปริญญาตรี	73	4.92	0.13	- 1.011	.314
	สูงกว่าปริญญาตรี	50	4.94	0.13		
รวม	ปริญญาตรี	73	4.81	.05	- 3.618	<.001
	สูงกว่าปริญญาตรี	50	4.85	.06		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบการประเมินของบุคลากรครูต่อการบริหารจัดการศึกษา
 รับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนก
 ตามระดับการศึกษา พบว่า บุคลากรครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ประเมินการบริหารจัดการศึกษา
 รับความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวม
 และรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการประเมินของบุคลากรครูต่อการบริหารจัดการศึกษา
รับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

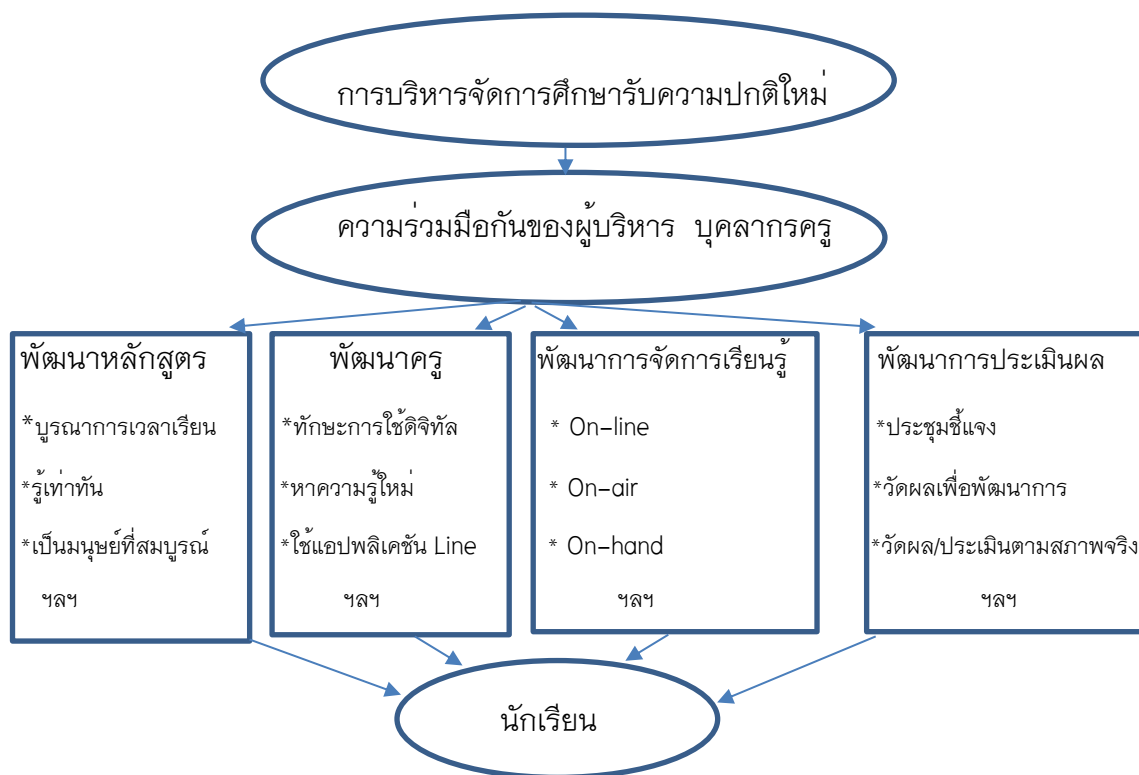
การบริหารจัดการสถานศึกษา รับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาใน ศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ตราด	ประสบการณ์ การทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	น้อยกว่า 10 ปี	62	4.81	0.13	–	.016
	10 ปีขึ้นไป	61	4.86	0.12	2.437	
2. ด้านการพัฒนาครู	น้อยกว่า 10 ปี	62	4.96	0.06	–.078	.938
	10 ปีขึ้นไป	61	4.96	0.08		
3. ด้านการจัดการเรียนรู้	น้อยกว่า 10 ปี	62	4.56	0.09	–	.003
	10 ปีขึ้นไป	61	4.61	0.09	3.066	
4. ด้านการประเมินผล	น้อยกว่า 10 ปี	62	4.91	0.13	–	.153
	10 ปีขึ้นไป	61	4.94	0.23	1.436	
รวม	น้อยกว่า 10 ปี	62	4.81	.05	–	<.001
	10 ปีขึ้นไป	61	4.84	.06	3.488	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการประเมินของบุคลากรครูต่อการบริหารจัดการศึกษา
รับความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนก
ตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า บุคลากรครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินการบริหาร
จัดการศึกษาด้วยความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาตราด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการศึกษาด้วยความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่าย
ทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบองค์ความรู้ที่สามารถสรุปเป็นแผนภาพได้
ดังนี้

แผนภาพ แสดงการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราด

จากแผนภาพแสดงให้เห็นว่า การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราด เกิดขึ้นจากความร่วมมือกันของผู้บริหาร และบุคลากรครูในศูนย์เครือข่ายทรศพล โดยได้มีการร่วมมือกันจัดทำแผนปฏิบัติการ แล้วดำเนินการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ตามแผน เมื่อบุคลากรครูปฏิบัติงานได้ทำการประเมินผล พบว่าการปฏิบัติมากที่สุด ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนโดยบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้เหมาะสม เน้นเข้าถึงและรู้เท่าทันวิทยาการ เทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน และเน้นความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล เป็นต้น

พัฒนาครู มีการพัฒนาทักษะการใช้ดิจิทัลให้เกิดแก่ครู เปิดโอกาสให้ครูได้หาความรู้ใหม่ อบรมพัฒนาตนเองได้จากหลากหลายช่องทาง และพัฒนาครูใช้ แอปพลิเคชัน Line ในการจัดการเรียนรู้ เป็นต้น

พัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีการจัดการเรียนรู้ดังต่อไปนี้ควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้แบบปกติ (On-site) ได้แก่จัดการเรียนรู้แบบ On-line จัดการเรียนรู้แบบ On-air และจัดการเรียนรู้แบบ On-hand เป็นต้น

การประเมินผล มีการประชุมชี้แจงถึงกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์วิธีการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับการจัดการศึกษารับความปกติใหม่ที่กำหนดขึ้น ใช้การวัดผลเพื่อเน้นพัฒนาการ (Formative Evaluation) โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ และครูมีความรับผิดชอบต่อ

การวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง เป็นต้น

ผลการบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ครั้งนี้ มีผลโดยตรงต่อนักเรียนซึ่งจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต

สรุป

จากการวิจัย เรื่อง การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรชด สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรชด มีการปฏิบัติงานโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาคู ด้านการประเมินผล ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และด้านการจัดการเรียนรู้

2. การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรชด ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยบูรณาการข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม รองลงมา คือ มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เน้นให้ผู้เรียนเข้าถึงและรู้เท่าทันวิทยาการ เทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติอย่างยั่งยืน เน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิตทางปัญญาและทางสังคม เชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล เน้นทักษะการใช้ชีวิตแบบรอบด้าน ทำอะไรหลายอย่างได้โดยไม่พึ่งพาผู้อื่น เน้นให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการามีความเห็นอกเห็นใจ การทำงานร่วมกับผู้อื่น เข้าใจโลกได้หลากหลายมิติ เน้นการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้งานเป็น แก้ปัญหาชีวิตได้จริง เน้นให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น รู้วิธีจัดการอารมณ์ และความเครียดเมื่อพบปัญหา และภาวะวิกฤต เน้นให้ผู้เรียนสามารถแก้ไขสถานการณ์เวลาพบเหตุการณ์ไม่คาดฝัน เน้นการเรียนรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนรายบุคคล เน้นให้ผู้เรียนเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับปรากฏการณ์ของโลก เน้นให้ผู้เรียนฉลาดรู้ ด้านวิทยาศาสตร์เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริง และองค์ความรู้ต่าง ๆ เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ที่จะใช้แก้ปัญหาเวลานั้น ๆ ที่เป็นความรู้ใหม่ เน้นให้ผู้เรียนสื่อสารอย่างฉลาดรู้ สร้างสรรค์ มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม และเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะอาศัยอยู่ร่วมกันกับชุมชนอื่น ๆ ในโลกอย่างสันติ ตามลำดับ

3. การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรชด ด้านการพัฒนาคู มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการพัฒนาทักษะการใช้ดิจิทัลให้เกิดแก่ครู เพื่อใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต รองลงมาคือ มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการเปิดโอกาสให้ครูได้หา

ความรู้ใหม่ อบรมพัฒนาตนเองได้จากหลากหลายช่องทาง มีการพัฒนาครูใช้เทคโนโลยีง่าย ๆ ที่ผู้ปกครอง และนักเรียนทุกคนใช้อยู่แล้วในชีวิตประจำวัน คือ แอปพลิเคชัน Line ในการจัดการเรียนรู้ มีการพัฒนาครู จากผู้สอน เป็นครูผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ชักชวนให้เด็กได้เรียนรู้ มีการส่งเสริมให้ครูมีนวัตกรรมเป็นของตนเอง สามารถสร้าง นวัตกรรมตามบริบทของท้องถิ่น มีการปรับทัศนคติครูให้เปิดกว้างกับความคิด หลากหลายทางความคิดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นมาถึงโลกดิจิทัล มีการพัฒนาครูให้เห็นคุณค่าในวิชาชีพ สามารถช่วยเหลือกัน เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่รู้ มีการพัฒนาครูจากแบบเดิมเป็นครูที่สอน ครอบคลุมเกี่ยวกับการใช้ชีวิตจริง มีการสนับสนุนการเรียนรู้ของครู โดยที่ไม่ไปผูกกับตัวชี้วัดมาก แต่ให้ อิสระแก่ครูในหน่วยงานของตนเอง มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ เทคนิคการสอน และนวัตกรรมที่ได้มา พัฒนาปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ตามลำดับ

4. การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการจัดการเรียนรู้ มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการเรียน แบบ On-line เรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในลักษณะการสื่อสารสองทาง มีการเรียนแบบ On-air เรียนรู้ผ่านระบบโทรทัศน์ มีการเรียนแบบ On-hand เรียนรู้โดยการนำหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน สื่ออื่น ๆ ไปให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่บ้านภายใต้ความดูแลช่วยเหลือของผู้ปกครอง ผ่านระบบเครือข่าย Online ร่วมกับการเรียนแบบเผชิญหน้า รองลงมาคือ มีการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้แก่ มีการเรียนแบบ On-demand เรียนรู้ผ่านเว็บไซต์ หรือเรียนผ่านแอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่โรงเรียน จัดขึ้น มีการพัฒนาและแจกจ่ายสื่อการเรียนเทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ที่เปิด ให้ครูและนักเรียนเข้าใช้ได้โดยไม่มีค่าใช้จ่าย มีการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีเนื้อหาสาระ เหมาะสมกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้เรียน มีการใช้นวัตกรรมด้านการศึกษาที่ตอบสนองต่อ สถานการณ์วิกฤตใหม่ที่เกิดจากความร่วมมือของครู ครอบครัวยุติธรรมและชุมชน มีการให้นักเรียนเรียนรู้ บทเรียนจากวิดีโอการสอนด้วยตนเองจากที่บ้าน แล้วใช้เวลาในห้องเรียนสำหรับพัฒนาทักษะแทน ตามลำดับ และมีข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย 1 ข้อ คือ มีการเรียนแบบ Home School เรียนรู้โดยเปิด โอกาสแก่ผู้ปกครองที่ต้องการจัดการเรียนขั้นพื้นฐานให้กับลูกด้วยตัวเองที่บ้านตามมาตรา 12 ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

5. การบริหารจัดการศึกษารับความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านการประเมินผล มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่าการปฏิบัติงานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีการ ประชุมชี้แจงถึงระเบียบ หลักเกณฑ์วิธีการวัดผลและประเมินผล รองลงมาคือ มีการปฏิบัติงานในระดับ มากที่สุดเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ มีการใช้การวัดผลเพื่อเน้นพัฒนาการ โดยนำ เทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ มีการส่งเสริมครูให้มีความรับผิดชอบต่อการวัดผลและประเมินผลตาม สภาพจริง การวัดผลและประเมินผลไม่ยึดติดกับแนวทางปฏิบัติเดิม สามารถกลับมาใช้วิธีเดิมได้หาก

เหตุการณ์ปกติ มีการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ มีการนำข้อมูล การวัดผลการเรียนรู้ของผู้ปกครองที่มีพฤติกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ มาสรุปผลร่วมกับของครู

6. ผลการเปรียบเทียบการประเมินของบุคลากรครูต่อการบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรสด จำแนกตามระดับ การศึกษา และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า บุคลากรครูที่มีระดับการศึกษาและ ประสบการณ์การทำงานต่างกัน ประเมินการบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่าย ทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรสด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 และ 2 พบว่าการบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรสด มีการปฏิบัติงานโดยรวมและ รายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการเปรียบเทียบการประเมินของ บุคลากรครูต่อการบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรสด จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า บุคลากรครู ประเมินการบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดรสด โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ดังนั้นสถานศึกษา หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการ ดังนี้

1. การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรดำเนินการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ในประเด็นหลัก ๆ ได้แก่

1.1 ปรับปรุงโครงสร้างเวลาเรียนทุกกลุ่มสาระโดยบูรณาการเวลาเรียนข้ามกลุ่มสาระการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม

1.2 เน้นให้ผู้เรียนเข้าถึงและรู้เท่าทันวิทยาการ เทคโนโลยีเพื่อการดำรงชีวิตและอยู่ร่วมกันกับ ธรรมชาติอย่างยั่งยืน

1.3 เน้นให้ผู้เรียนเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญาและทางสังคม เชื่อมโยง กันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล

2. การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ด้านการพัฒนาครู ควรดำเนินการพัฒนาครู ในประเด็นหลัก ๆ ได้แก่

2.1 มีการพัฒนาทักษะการใช้ดิจิทัลให้เกิดแก่ครู เพื่อใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 มีการเปิดโอกาสให้ครูได้หาความรู้ใหม่ อบรมพัฒนาตนเองได้จากหลากหลายช่องทาง

2.3 มีการพัฒนาครูใช้เทคโนโลยีง่าย ๆ ที่ผู้ปกครองและนักเรียนทุกคนใช้อยู่แล้วในชีวิตประจำวันคือ แอปพลิเคชัน Line ในการจัดการเรียนรู้

3. การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรดำเนินการจัดการเรียนรู้ในประเด็นหลัก ๆ ได้แก่

3.1 จัดการเรียนรู้แบบ On-line การจัดการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ในลักษณะการสื่อสารสองทาง ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบถ่ายทอดสด (LIVE) ระหว่างครูและนักเรียน ทั้งนี้โรงเรียนและนักเรียนจะต้องมีความพร้อมด้านอุปกรณ์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น Google Meet, Zoom Meeting, Line, Facebook เป็นต้น

3.2 จัดการเรียนรู้แบบ On-air จัดการเรียนรู้ผ่านระบบโทรทัศน์ใช้สัญญาณดาวเทียม KU Band ระบบเคเบิลทีวี (Cable TV) ระบบ Application TV และระบบ IPTV ซึ่งเป็นช่องทางในการเผยแพร่การเรียนรู้ DLTV ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในพระบรมราชูปถัมภ์ในระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา

3.3 จัดการเรียนรู้แบบ On-hand การจัดการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่ไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์สำหรับการเรียนทางไกลในรูปแบบอื่น โดยการนำหนังสือเรียน แบบฝึกหัด ใบงาน สื่ออื่น ๆ ไปให้นักเรียนได้เรียนรู้ที่บ้าน ภายใต้ความดูแลช่วยเหลือของผู้ปกครอง

4. การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ด้านการประเมินผล ควรดำเนินการในประเด็นหลัก ๆ ได้แก่

4.1 จัดประชุมชี้แจงถึงกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์วิธีการวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ตามหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับการจัดการศึกษาับความปกติใหม่ที่กำหนดขึ้น

4.2 ใช้การวัดผลเพื่อเน้นพัฒนาการ (Formative Evaluation) โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาปรับใช้ เมื่อประเมินออกมาแล้ววิเคราะห์ให้ได้ว่า บกพร่องเรื่องใดจะศึกษาเพิ่มได้จากเอกสารอะไร หรือสื่ออะไร ในประเด็นอะไร เป็นต้น

4.3 ควรสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีความรับผิดชอบต่อการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบ การบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ของศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครู ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการประเมินผล ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาทุกแห่งได้ทันที สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำวิจัยเกี่ยวกับ

2.1 ควรศึกษาระดับการบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ที่ส่งผลต่อระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของการบริหารจัดการศึกษาับความปกติใหม่ ของสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายทรศพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- กุลธิดา หุ่นคาโน. (2564). การเรียนรู้แบบผสมผสาน Blended Learning ในวิถี New Normal. *ครุศาสตร์สาร*, 15(1), 31–32.
- ชูกิจ ลิมปิจำนงค์. (2563). *สอวช. เสนอปรับการจัดการศึกษารับ New normal พัฒนาครูพร้อมสู่โลกยุคใหม่*. สืบค้นเมื่อ 16 กรกฎาคม 2565, จาก <https://www.isranews.org/article/isranews-short-news/89727-nxpo-6.html>
- เทียน ทองแก้ว. (2563). การออกแบบการศึกษาในชีวิตวิถีใหม่: ผลกระทบจากการแพร่ระบาด COVID-19. *วารสารครุสภา*, 1(2), 4.
- รังสรรค์ พรหมมา และคณะ. (2563). *แนวทางการบริหารสำหรับการจัดการศึกษาในวิถีการเรียนรู้ใหม่ (New normal) ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- วิชัย วงศ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา. (2563). *New normal ทางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2563). *ประกาศสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการศูนย์เครือข่ายสถานศึกษา พ.ศ. 2563*. ตราด: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุภาภรณ์ พรหมบุตร. (2563). *New normal กับวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลง*. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2565, จาก <https://dsp.dip.go.th/th/category/2017-11-27-08-04-02/2020-06-29-14-39-49>